

ΕΚΘΕΣΗ 2020
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΙΕΒΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ - ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Κίεβο, Ιούλιος 2021

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

1. Διμερές Εμπόριο

Το διμερές εμπόριο Ελλάδας – Ουκρανίας ακολουθεί (με την εξαίρεση της περσινής, ιδιαίτερης λόγω πανδημίας, χρονιάς) αυξητική τάση, με τη χώρα μας να έχει θετικό ισοζύγιο. Σε κάθε περίπτωση, όπως τονίζουν σε κάθε ευκαιρία οι επιχειρηματικές κοινότητες των δύο χωρών, υπάρχει αναξιοποίητο δυναμικό για ακόμη καλύτερα αποτελέσματα.

Πίνακας Ζ - Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας – Ουκρανίας

	2018	2019	2020	Μεταβολή 2019/2018 %
Ελληνικές εξαγωγές	181,6	210,8	193,7	-8,1
Ελληνικές εισαγωγές	164,7	186,5	178,9	-4,1
Ισοζύγιο	16,9	24,3	14,8	-39,1
Όγκος εμπορίου	346,3	397,3	372,6	-6,2

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας Η - Οι 5 Κυριότερες Κατηγορίες Εξαγωγών από την Ελλάδα για το 2020

αξία σε ευρώ

Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος $\geq 70\%$ σε λάδια από πετρέλαιο ή σε ασφαλτούχα ορυκτά και στα οποία τα λάδια αυτά αποτελούν το βασικό συστατικό, π.δ.κ.α.	85.027.021
Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnons και nectarines, δαμάσκηνα και αγριοδαμάσκηνα, νωπά	20.396.483
Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φωσφόρο και κάλιο. Άλλα λιπάσματα (εκτός από λιπάσματα καθαρής ζωϊκής ή φυτικής προέλευσης, ή ορυκτά ή χημικά αζωτούχα, φωσφορικά ή καλιούχα λιπάσματα). Ζωϊκά, φυτικά, ορυκ	9.057.077
Οπτόνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο, άσφαλτος από πετρέλαιο και άλλα υπολείμματα των λαδιών πετρελαίου ή των ασφαλτούχων ορυκτών	8.526.067
Σωλήνες από χαλκό	7.708.429

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας Θ - Οι 5 κυριότερες κατηγορίες εισαγωγών από την Ουκρανία για το 2020

αξία σε ευρώ

Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα	44.208.800
Σιτάρι και σμιγάδι	16.911.528
Σιδηροκράματα	12.153.862
Λάδια ηλιοτρόπιου, κνήκου ή βαμβακιού και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά χημικώς μη μετασηματισμένα	10.365.857
Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος ≥ 600 mm, που έχουν ελαθεί σε θερμή κατάσταση, μη επιστρωμένα με άλλο μέταλλο, ούτε επενδυμένα	10.022.845

1.2 Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Ο τομέας των τροφίμων θα μπορούσε να προσφέρει ικανοποιητικές ευκαιρίες συνεργασίας. Ορισμένες προτάσεις :

Είδη ζαχαροπλαστικής και αρτοποιήματα (φρυγανιές, παξιμάδια, πίττες για σουβλάκια, γεμιστά μπισκότα, γλυκά κουταλιού, μπάρες δημητριακών, μακεδονικός χαλβάς),

Γαλακτοκομικά προϊόντα (φέτα, στραγγιστό γιαούρτι, με ή χωρίς φρούτα, επιτραπέζια τυριά όχι πολύ πικάντικα),

Φρέσκα και νωπά ψάρια (και ιχθυοτροφείου και πιο ακριβά), κονσέρβες ψαριών, συσκευασμένα καπνιστά φιλέτα ρέγκας και πέστροφας,

Κατεψυγμένο φύλλο και έτοιμες πίττες (σπανακόπιτες κλπ),

Κατεψυγμένα η κονσερβοποιημένα έτοιμα παραδοσιακά φαγητά,

Κατεψυγμένος μεγάλος γύρος χοιρινός και, ει δυνατόν, υπόλοιπη γκάμα παραδοσιακών κρεατικών ψητοπωλείου (για εστίαση),

Φιστίκια Αιγίνης, σταφίδα γλυκιά μαύρη και σουλτανίνα, τσάγια από βότανα (βουνού, δίκταμο, κρόκος),

Φυσικά μεταλλικά νερά,

Λικέρ μαστίχας Χίου, κουμκουάτ, βύσσινο. Μαυροδάφνη και λοιπά γλυκά ή ημίγλυκα αρωματικά κρασιά (Μοσχάτο Σάμου, Μοσχάτο Λήμνου, αφρώδη ημίγλυκα), Φρούτα.

Επίσης υπάρχει ενδιαφέρον, πέραν του κλάδου των τροφίμων, για δομικά υλικά και φάρμακα.

Ιδιαίτερα αναπτυγμένος στην Ουκρανία είναι, όσον αφορά τις υπηρεσίες, ο ΙΤ τομέας, αφού πολλές ουκρανικές εταιρείες περιλαμβάνονται μεταξύ των πλέον καινοτόμων του κόσμου και συνεργάζονται με εταιρούς από την Ε.Ε., το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Η.Π.Α..

Τέλος, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, στην Ουκρανία βρίσκεται σε εξέλιξη το Μεγάλο Κατασκευαστικό Πρόγραμμα της Κυβέρνησης Zelenskyy. Στο επίκεντρό του βρίσκεται η κατασκευή, συντήρηση και επιδιόρθωση του οδικού δικτύου της χώρας καθώς και άλλα έργα κοινωνικών υποδομών (ανακατασκευή σχολικών κτιρίων). Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα παρουσιάζει ευκαιρίες για ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες για την ανάληψη έργων στο συγκεκριμένο τομέα.

2. Επενδύσεις

Σήμερα στην Ουκρανία δραστηριοποιούνται περί τις 45 ελληνικές εταιρείες, κυρίως στο χώρο της εμπορίας τροφίμων, φρούτων κ λαχανικών, επιλογής προσωπικού για την ελληνική ναυτιλία (εκτιμάται ότι 40.000 Ουκρανοί ναυτικοί απασχολούνται σε πλοία ελληνικής ιδιοκτησίας, ωστόσο, δεν υφίστανται, μέχρι στιγμής, περισσότερο συγκεκριμένα στοιχεία) παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, τουρισμού και εστίασης. Υπάρχει μία, μεσαίου μεγέθους για τα ουκρανικά δεδομένα, κατασκευαστική εταιρεία, που δραστηριοποιείται τα τελευταία 30 χρόνια. Εξακολουθεί, επίσης, να δραστηριοποιείται η Τράπεζα Πειραιώς με μικρή κεφαλαιοποίηση και λίγα παραρτήματα. Ειδικότερα, μεταξύ των ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ουκρανική αγορά συγκαταλέγονται οι : Τράπεζα Πειραιώς, Coca Cola Hellenic, Ήφαιστος, Alumil, Etem, Profilco, HGI (υαλουργία - πρώην Yioula), Chipita, Printec, Neokem, Ukravtomatika κ.α.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας, το απόθεμα των εισερχομένων από την Ελλάδα ξένων άμεσων επενδύσεων ανερχόταν στις 31.12.2020 σε 36,5 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, μειωμένο κατά 5 εκατ. ή 12% από τις αρχές του έτους (31.12.2019 = 41,5 εκατ. δολάρια ΗΠΑ). Κατά την εν λόγω ημερομηνία, οι ελληνικές επενδύσεις αποτελούσαν το 0,07% του συνόλου των ξένων άμεσων επενδύσεων στη χώρα. Σημειώνεται, πάντως, ότι υπάρχουν και συμμετοχές ελληνικών κεφαλαίων σε καταστατικά επιχειρήσεων που έχουν καταχωρηθεί ως εισερχόμενες από άλλες χώρες και όχι από την Ελλάδα.

Σύμφωνα πάντα με στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας, οι ουκρανικές επενδύσεις στην Ελλάδα είναι μηδενικές. Ωστόσο, παρά την πραγματικότητα αυτή, θεωρούμε ότι η Ουκρανία θα μπορούσε να διοχετεύσει επενδυτικά κεφάλαια στη χώρα μας, σε διάφορους τομείς, όπως στον τουρισμό, τις παραγωγικές μονάδες, τις κατασκευές, την κτηματαγορά κ.α. Από πλευράς Ελλάδος συνιστώνται οι επενδύσεις στον τομέα των ακινήτων και στις υπό ιδιωτικοποίηση κρατικές εταιρείες.

3. Τομείς Συνεργασίας Ελλάδος- Ουκρανίας

Τον Φεβρουάριο του 2017 πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο η τελευταία επίσημη επίσκεψη του τότε Π/Θ κ. Αλέξη Τσίπρα, με συμμετοχή και του Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ και ΑΣ, κ. Γιώργου Τσίπρα. Στα πλαίσια της επίσκεψης πραγματοποιήθηκε και επιχειρηματική αποστολή 4 ελληνικών επιχειρήσεων από τους κλάδους γούνας, τουρισμού, τροφίμων και υπηρεσιών υγείας.

Το καλοκαίρι του ίδιου χρόνου πραγματοποιήθηκε και συνάντηση Επιτροπής Μεταφορών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελευταία ΜΔΕ Ελλάδος – Ουκρανίας έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 13.07.2011. Λόγω της παρόδου μεγάλου χρονικού διαστήματος έκτοτε και της ανάγκης να συζητηθούν διμερή θέματα που έχουν στο μεταξύ ανακύψει, ξεκίνησαν ήδη οι συζητήσεις για τη σύγκληση της επόμενης ΜΔΕ, η οποία θα λάβει χώρα στην Ουκρανία.

4. Προτάσεις αναλήψεως εξειδικευμένων δράσεων προς ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας στην αγορά της Ουκρανίας

Το Γραφείο μας έχει διαπιστώσει ότι, ενώ υπάρχει διαχρονικό ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς για την αγορά της Ουκρανίας, οι προσπάθειες εμπορικής προσέγγισης από τις ελληνικές επιχειρήσεις γίνονται μακρόθεν, με περιορισμένα, συνήθως, αποτελέσματα.

Με τα δεδομένα που ίσχυαν προ της πανδημίας, θα ήταν προτιμητέα η συμμετοχή της χώρας μας με εθνικά περίπτερα σε διεθνείς εκθέσεις, καθώς θα βοηθούσε στην εξοικείωση της ουκρανικής αγοράς με τα ελληνικά προϊόντα και, κυρίως, με τα ποιοτικά πλεονεκτήματα που αυτά παρουσιάζουν. Επίσης, πάγια ενθαρρύνουμε τους Έλληνες εξαγωγείς να επισκεφτούν τις διεθνείς εκθέσεις στην Ουκρανία, είτε ως επισκέπτες, είτε ως εκθέτες, ώστε να δημιουργήσουν την απαραίτητη τριβή με τους εισαγωγείς και το κοινό και να αποκτήσουν, από πρώτο χέρι, μια ιδέα για τις προοπτικές του προϊόντος τους στη χώρα αλλά και για τον ανταγωνισμό που μπορεί να συναντήσει.

5. Η εικόνα της χώρας μας στην Ουκρανία

Η εικόνα της Ελλάδας στην Ουκρανία είναι θετική. Ο μέσος Ουκρανός αισθάνεται ιδιαίτερα συνδεδεμένος με τη χώρα μας με μακραίωνους δεσμούς, οι οποίοι ξεκίνησαν από την εμφάνιση των αρχαίων Ελλήνων στα νότια παράλια της χώρας και εδραιώθηκαν στο πέρασμα του χρόνου, μέσω της ομοδοξίας και της αδιάκοπης παρουσίας Ελλήνων ομογενών στη χώρα. Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο Ουκρανοί συνομιλητές μας να υπερηφανεύονται για κάποιες ελληνικές ρίζες τους. Όλο και περισσότεροι Ουκρανοί προσπαθούν να περνάνε τις διακοπές τους στην Ελλάδα.

Σημειώνεται όμως ότι η παγκοσμια οικονομική κρίση που δεν άφησε αθικτη και την χώρα μας, έχει δημιουργήσει μια συγκεχυμένη εικόνα για την Ελλάδα στους επιχειρηματικούς ουκρανικούς

κύκλους και συνιστάται η εκπόνηση συγκεκριμένων ενεργειών πληροφόρησης των ουκρανών επιχειρηματιών για την πραγματική τρέχουσα κατάσταση και δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας.

6. Επαφή με ελληνικές τράπεζες

Στην Ουκρανία δραστηριοποιείται η Τράπεζα Πειραιώς. Οι ενδιαφερόμενοι για δραστηριοποίηση στην Ουκρανία μπορούν να έρθουν σε επαφή με την τράπεζα ώστε να συζητήσουν τρόπους με τους οποίους αυτές θα μπορούσαν να τους εξυπηρετήσουν ή να τους παράσχουν πληροφόρηση στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών ή εν γένει δραστηριοτήτων τους.

Έλλειψη διμερούς επιχειρηματικού θεσμού στην Ουκρανία

Στην Ουκρανία δεν υφίσταται μέχρι στιγμής κάποιος επίσημος ουκρανο-ελληνικός επιχειρηματικός σύνδεσμος, ένωση ή επιμελητήριο. Παρ' όλα αυτά υφίσταται "Σύνδεσμος Ελλήνων Επιχειρηματιών και Επιχειρήσεων Ουκρανίας".

Σημειώνουμε την ύπαρξη του "Ελληνο-Ουκρανικού Επιμελητηρίου" στον Πειραιά (Λουδοβίκου 1 & Πλ. Οδησού, 18531 - Τηλ.: 210 4119340, Φαξ: 210 4119341, email: huc@otenet.gr) και του "Ελληνο-Ουκρανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Συμβουλίου" στη Θεσσαλονίκη (Αλ. Παπαναστασίου 179, Χαριλάου, 54250, τηλ.: 2310 320094 – 320197, Φαξ: 2310 302084, e-mail: info@gu-cci.gr).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ουκρανική αγορά είναι μεγάλη πληθυσμιακά αλλά με σχετικά χαμηλή εισοδηματική δύναμη κατά το μεγαλύτερο μέρος της. Διαθέτει, μεν, μεσοπρόθεσμες προοπτικές – ιδίως μετά τη θέση σε ισχύ της DCFTA και την αναμενόμενη αλλαγή πορείας του εμπορίου προς την Ε.Ε. – παραμένει, δε, μια δύσκολη αγορά, κυρίως, πλέον, λόγω της μείζονος μείωσης της ισοτιμίας της Γκρίβνας έναντι του Δολαρίου Η.Π.Α. και του Ευρώ αλλά και της περιορισμένης προσβασιμότητάς της, ενώ η μη-προβλεψιμότητα των Αρχών και της αγοράς μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στους εξαγωγείς που δεν έχουν ήδη κάποια εμπειρία.